

ZNALECKÝ POSUDEK

ČÍSLO POLOŽKY: 10/2022

ZNALKYNĚ: Mgr. Jana Valdrová, Ph.D.
Wolkensteinstraße 2a, A – 6176 Völs

OBOR/ODVĚTVÍ/SPECIALIZACE: obor školství a kultura s rozsahem znaleckého oprávnění
JAZYKOVĚDA – specializace křestní jména a příjmení, IČ: 12661881

ZADAVATEL:

PŘEDMĚT: Ověření rodově neutrálního rodného jména *Levi*, druhého rodově neutrálního rodného jména *Ren* a příjmení ve tvaru " " za účelem zápisu do veřejných listin

ČÍSLO VYHOTOVENÍ: 10/2022

POČET VYHOTOVENÍ: 1

DATUM VYHOTOVENÍ: 11.02.2022

POČET STRAN: 5 BEZ PŘÍLOH. K VYPRACOVÁNÍ POSUDKU NEBYL/A PŘIBRÁN/A KONZULTANT/KA.

Ověřeno pro potřeby matriky
datum: 16. 02. 2022

1. ZADÁNÍ ZNALECKÉHO POSUDKU

- 1.1. ODBORNÁ OTÁZKA ZADAVATELE dle § 45 ZV¹: Jsou jména *Levi* a *Ren* obourodá? Lze matričně zapsat příjmení _____ v tzv. mužském tvaru?² Zadávající nesdělil mně, znalkyni žádnou skutečnost, která může mít vliv na přesnost znaleckého posudku.
- 1.2. ÚČEL ZNALECKÉHO POSUDKU: Uveden výslovně a konkrétně na titulní straně, srov. bod PŘEDMĚT.
- 1.3. SKUTEČNOSTI SDĚLENÉ ZADAVATELEM MAJÍCÍ VLIV NA PŘESNOST ZÁVĚRU POSUDKU: Uvedeno výslovně a konkrétně v bodě 1.1.

2. VÝČET PODKLADŮ

- 2.1. POPIS POSTUPU ZNALKYNĚ PŘI VÝBĚRU ZDROJŮ DAT: V souladu s § 41 odst. 1 ZV jsem použila internetovou databázi www.kdejsme.cz a aplikovala příslušnou pasáž matričního zákona č. 301/2000 Sb. Rešerše v této a dalších databázích (bod 2.2.) jsem provedla za účelem zjištění aktuálních dat, která chybí v tištěných zdrojích. Žádný tištěný zdroj jediné autorky, avšak ani příručka autorského týmu totiž nemůže z jazykovědných ani kapacitních důvodů podchytit aktuální stav problematiky.
- 2.2. VÝČET VYBRANÝCH ZDROJŮ DAT A JEJICH POPIS: v souladu s § 41 odst. 2 ZV:
 - 2.2.1. Databáze jmen www.kdejsme.cz. Tato obsahuje (cituji z webu) „412 387 unikátních příjmení a 147 511 unikátních jmen“ a „umožní vyhledat četnost příjmení nebo jména v rámci České republiky“ (citace tamtéž). Jak je dále uvedeno, nahrazuje tím dřívější uveřejňování přehledů na webu MV ČR <https://www.mvcr.cz/clanek/cetnost-jmen-a-prijmeni.aspx>.
 - 2.2.2. Matriční zákon č. 301/2000 Sb., Hlava II Jméno a příjmení, Díl 1 Jméno, § 62: „Do matriční knihy lze zapsat jakékoliv existující jméno, a to v správné pravopisné podobě. Nelze zapsat jména zkomolená, zdrobnělá a domácká.“
 - 2.2.3. Databáze www.babycenter.com, jeden z největších a nejvyhledávanějších pramenů při rozhodování o rodných jménech, se statistikami a trendy výskytů jmen u dívek, chlapců a rodově neutrálně.
 - 2.2.4. Matriční zákon č. 301/2000 Sb., § 69a (1).
 - 2.2.5. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., článek 3.
 - 2.2.6. Databáze japonských jmen https://japanese-names.info/first_name/ren/. Databáze je sestavena profesionálním způsobem a obsahuje mj. výklad významu a používání jména pro dívky a chlapce.
 - 2.2.7. Lansky, B. 2015. *100 000+ Baby Names*. NY: Meadowbrook Press. Kniha je matričním úřadům dostatečně známa. Čerpají z ní rovněž ÚJČ a M. Knappová, jak lze zjistit rešeršemi v jejich posudcích.
 - 2.2.8. M. Knappová 2009. *Jak se bude vaše dítě jmenovat*. Praha: Academia.

¹ Zkratkami ZV a ZZ označuje Ministerstvo spravedlnosti ČR Sbírku zákonů č. 503 / 2020 (ZV) a 254 / 2019 (ZZ), srov. <https://znlci.justice.cz/>.

² „Mužský tvar“ je nepřesné obecné označení pro nepřechýlené tvary příjmení. Termín spadá do lingvistické problematiky a jeho pojednání by přesahovalo formát tohoto posudku.

2.3. VĚROHODNOST ZDROJE DAT: dle § 41 odst. 1 ZV. Pracovala jsem s ověřenými zdroji. Data jsem plně ověřila z hlediska onomastického a sociolingvistického a ručím za jejich věrohodnost.

3. NÁLEZ

3.1. POPIS POSTUPU PŘI SBĚRU, TVORBĚ A ZPRACOVÁNÍ DAT:

Sběr a analýzu dat jsem provedla v uvedených dvou databázích se zřetelem k existenci obourodých rodných jmen *Levi* a *Ren*. Obourodovost jsem u obou rodných jmen ověřila, stejně jako možnost matričního zápisu příjmení v tzv. mužském tvaru, a porovnávala se zákony, jež cituji v bodě 2.2.

3.2. VÝČET SEBRANÝCH DAT v souladu s § 41 odst. 2 ZV:

Rodovou neutrálnost rodného jména *Levi* uvádí <https://www.babycenter.com/baby-names-levi-51785.htm> u dívek. U chlapců je to <https://www.babycenter.com/baby-names-levi-2810.htm>.

Rodná jména začínající na *Lev-* jako báze pro krácený tvar (Lansky, výše): *Levana*, *Levani*, *Levania*, *Levia*, *Levina*, *Levita*, *Levyňa*, *Levona*, *Levan*, *Leveni*, *Levin*, *Levon*, *Levonte* aj. v oddíle Girls (Dívky) a Boys (Chlapci).

Výklad, význam a použití jména *Ren* („lotosový květ“) ve zdroji, specializovaném na japonská jména (výše).

Možnost matričního zápisu tzv. mužského tvaru příjmení, zde *Pomkla* dle zákona č. 301/2000 Sb., § 69a (1): „Na základě žádosti ženy, jejíž příjmení je zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, lze uvést její příjmení v mužském tvaru.“

Možnost matričního zápisu tzv. mužského tvaru příjmení, zde *Pomkla* dle článku 3 Ústavního zákona č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.: (1) „Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.“

4. POSUDEK

4.1. POPIS POSTUPU PŘI ANALÝZE DAT: V souladu s § 28 odst. 2 písm. e) ZZ a § 41 odst. 3 ZV.

4.2. VÝSLEDKY ANALÝZY DAT:

Analytickým postupem v souladu s § 41 odst. 3 ZV jsem konstatovala následující:

Česká databáze <https://www.kdejsme.cz/jmeno/Levi/hustota/> vykazuje 4 výskyty obourodého rodného jména *Levi*, a 3 výskyty jména *Ren* tamtéž: <https://www.kdejsme.cz/jmeno/Ren/hustota/>. Jméno *Ren* stojí jako rodově neutrální v mnou ověřené databázi japonských jmen. Japonská jména se ostatně jako obourodá vyskytují velmi často, neboť se nepojí s rodem a rozhodujícím faktorem pro jejich distribuci v praxi je jejich význam a symbolika; zřejmě proto se ocitlo i v příručce Knappové (výše). Mnou prověřené databáze jsou na vysoké profesionální úrovni, a není mi záma žádná okolnost, jež by snižovala jejich důvěryhodnost.

Jméno *Levi* je produktem krácení některého z ženských nebo mužských jmen na *Lev-*, srov. výčet v bodě 3.2. Význam jména pak závisí na tom, se kterým výchozím tvarem se klient/ka ztotožňuje)

K příjmení ve tvaru *Pomkla* podotýkám toto: nepřechýlené příjmení může volit kdokoli bez ohledu na jakékoli další faktory. V srpnu 2021 byly jednáním českého parlamentu zrušeny zákonem stanovené podmínky jeho matričního zápisu. Jméno a příjmení jsou jednou ze zásadních složek

lidské osobnosti, a proto i pro jejich úřední zápis platí článek 3 Ústavního zákona č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

5. ODŮVODNĚNÍ

5.1. INTERPRETACE VÝSLEDKŮ ANALÝZY

Dle § 28 odst. 2 písm. f) ZZ; § 41 (4) ZV, § 52 písm. a) až e): Rodná jména *Levi* a *Ren* vystupují v databázích mj. jako rodově neutrální, tudíž nic nebrání jejich matričnímu zápisu. Příjmení v nepřechýleném tvaru, zde ve tvaru *Pomkla* lze v souladu s výše citovanými zákony zapsat komukoli bez ohledu na pohlaví. Svobodná volba tvaru příjmení je v souladu s článkem 3 Ústavního zákona č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

5.2. KONTROLA POSTUPU

Postup jsem náležitě kontrolovala v souladu s § 41 odst. 4 ZV.

ZÁVĚR

5.3. CITACE ZADANÉ ODBORNÉ OTÁZKY dle § 28 odst. 2 písm. g) ZZ; § 41 (5) ZV:

Jsou jména *Levi* a *Ren* obourodá? Lze matričně zapsat příjmení *Pomkla* v tzv. mužském tvaru?

5.4. ODPOVĚĎ

Na základě detailní analýzy veškerých výše uvedených podkladů v souladu s § 28 odst. 5 ZZ, § 41 odst. 5 ZV činím tento jednoznačný závěr:

Z výše uvedených důvodů naplňuje rodné jméno *Levi* a druhé rodné jméno *Ren* veškeré nároky na úřední zápis obourodých (tj. rodově neutrálních) jmen, a takto je doporučuji k zápisu do matriky.

Totéž se týká příjmení ve tvaru *Pomkla*, jehož matriční zápis umožňují výše citované zákony, a proto je doporučuji k zápisu do matriky.

5.5. PODMÍNKY SPRÁVNOSTI ZÁVĚRU, PŘÍPADNĚ SKUTEČNOSTI SNIŽUJÍCÍ JEHO PŘESNOST:

V souladu s § 41 odst. 5 ZV zde předkládám jen a pouze kontrolovaná, onomasticky validní data. Nenalézám skutečnosti, jež by mohly snížit přesnost mého závěru.

KONZULTANT/KA:

K vypracování posudku nebyl/a přibrán/a konzultant/ka.

ODMĚNA NEBO NÁHRADA NÁKLADŮ ZNALKYNĚ:

Byla sjednána smluvní odměna.